

คู่มือประชาชน

สำนักปลัดเทศบาล

เจ้าบ้าน คือ

คนที่เป็นหัวหน้าครอบครองในบ้านหลังนั้น ซึ่งการครอบครองนี้อาจจะครอบครองในฐานะเป็นเจ้าของบ้านผู้เช่าบ้าน หรือฐานะอื่นก็ได้ คนที่เป็นเจ้าบ้านไม่อยู่ ตาย สูญหาย หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ คนที่ดูแลบ้าน หรือที่อยู่ในบ้าน ขณะนั้นเป็นเจ้าบ้าน

หน้าที่ของเจ้าบ้าน

กฎหมายทะเบียนราษฎร ได้กำหนดให้เจ้าบ้านมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนในเรื่องต่อไปนี้ คือ

- มีคนเกิดในบ้าน
- มีคนตายในบ้าน
- มีคนย้ายออก – ย้ายเข้ามาในบ้านหลังนั้น
- มีการปลูกสร้างบ้านใหม่ หรือรื้อถอนบ้าน

หากไม่แจ้งจะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย

คนที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้าน

โดยปกติแล้วเมื่อมีการแจ้งต่อนายทะเบียน นายทะเบียนก็จะตรวจสอบดูว่าคนไปแจ้งนั้นเป็นเจ้าบ้านหรือไม่ โดยดูจาก

- บัตรประจำตัวของคนแจ้งพร้อมทะเบียนบ้านที่นำไปแสดงว่าคนไปแจ้งชื่อในทะเบียนบ้านและ ช่องรายการระบุว่า "เจ้าบ้าน" หรือไม่
- ถ้าไม่ใช่บุคคลตามข้อ 1 ก็ตรวจสอบดูว่าคนไปแจ้งมีชื่อปรากฏในทะเบียนบ้านนั้นหรือไม่ ถ้ามีก็จะมีการบันทึกปากคำไว้เป็นหลักฐานถึงสาเหตุที่ไปแจ้งแทนเจ้าบ้าน กรณีที่ผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านเป็นผู้เยาว์หรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้ปกครองตามกฎหมายเป็นผู้ทำหน้าที่แทน
- แต่ถ้าบ้านหลังนั้นเป็นบ้านว่างไม่มีใครมีชื่อในทะเบียนบ้าน หากคนที่ครอบครองดูแลบ้านอยู่ขณะนั้นไปแจ้ง นายทะเบียนก็จะบันทึกปากคำไว้และดำเนินการรับแจ้งไว้เช่นกัน

การมอบหมาย

กรณีคนมีชื่อรายการในทะเบียนบ้านระบุว่า เป็นเจ้าบ้านไม่ได้ไปแจ้งด้วยตนเอง หรือไม่ได้ให้คนที่มชื่อในทะเบียนบ้านเดียวกับคนแจ้งแต่มอบหมายให้บุคคลอื่นไปแจ้งแทน ก็จะต้องให้ผู้ที่ได้รับมอบ นำเอกสารดังต่อไปนี้ไปแสดงต่อนาย

ทะเบียนด้วยคือ

- บัตรประจำตัวหรือสำเนาบัตรประจำตัวของเจ้าบ้านผู้มอบหมาย ถ้าเป็นสำเนาผู้มอบหมายจะต้องเซ็นรับรองสำเนาไว้ด้วย
 - บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง
 - สำเนาทะเบียนบ้านของเจ้าของบ้าน
 - หนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (ถ้ามี)

การแจ้งเกิด

คนเกิดในบ้าน ให้เจ้าบ้านหรือบิดามารดา (หรือผู้ได้รับมอบหมาย) แจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่น ภายใน 15 วัน นับแต่วันเกิด

การแจ้งเกิด

ผู้แจ้งเกิด ควรดำเนินการดังนี้

- ให้แจ้งชื่อตัวของเด็กเกิดใหม่ พร้อมกับการแจ้งเกิดและแจ้งชื่อสกุลด้วย พร้อมสำเนาทะเบียนบ้านที่จะเพิ่มชื่อเด็ก
 - แจ้งวัน, เดือน, ปี และสถานที่เกิด ถ้ามีหนังสือรับรองการเกิดจากสถานพยาบาลให้นำไปแสดงด้วย
 - แจ้งชื่อตัว, ชื่อสกุล, สัญชาติ และที่อยู่ของบิดาและมารดาของเด็ก
 - แจ้งชื่อตัว, ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้แจ้งการเกิด ตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมบัตรประจำตัวที่นำไปแสดง (กรณีผู้แจ้งมิใช่บิดา- มารดา) หลักฐานที่นำไปแสดง
 - บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน, บิดา, มารดา หรือผู้แจ้ง
 - สำเนาทะเบียนบ้าน
 - หนังสือรับรองการเกิดจากสถานพยาบาล (ท.ร. 1/1) การแจ้งเกิดเกินกำหนด กรณีคนเกิด แต่ไม่ได้แจ้งการเกิดภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันเกิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท